

Plošné nebo řádkové setí

Velmi důležitým faktorem, který ovlivňuje výnosy plodin je optimální plošné rozmístění semen v půdě. Moderní secí stroje nabízejí v podstatě tři různé způsoby setí - řádkový, páskový, plošný. Podívejme se blíže, co který způsob setí nabízí.

Řádkové setí

Tento způsob setí je již dlouhá léta využíván na mnoha secích strojích. Jeho hlavní předností je především jednoduchost technického řešení secího stroje. Secí stroje jsou obvykle botkové nebo diskové. Osivo je ukládáno do úzkých řádků o rozteči obvykle 12,5 - 17 cm. Nevýhody má tento způsob především z hlediska agronomického. Rostliny - především obiloviny jsou v řádku velmi hustě, takže si navzájem konkurují. Mezi řádky naopak zůstává volný prostor, který je

Lepší variantou řádkového setí je setí páskové (zaseto secím strojem Farmet Excelent)

jednak místem růstu plevelů a v počátečních fázích růstu rostlin i místem bez listového pokryvu se zvýšeným výparem vody a vyšším rizikem půdní eroze. Lze říci, že rozteč řádků větší než 12,5 cm je z hlediska dosahování vysokých výnosů zcela nevhodná. Nejčastější varianta rozteče řádků - 12,5 cm je sice dostačující, řádkování je však patrné i po zapojení porostu a po celou dobu vegetace. I při této rozteči tedy není plocha optimálně využita.

Páskové setí

Lepší variantou řádkového setí je setí páskové. Osivo je ukládáno do pásků šíře 3 - 4 cm s roztečí pásků

10 - 15 cm. Například při rozteči pásků 12,5 cm a šířce pásků 4 cm je teoreticky osivo rozmístěno na 32% plochy. Větší prostor okolo rostlin umožňuje lepší odnožování a zajistí vyšší počet jedinců na m². Páskové setí je často využíváno u secích strojů vybavených přihnojováním pod patu. Mezi pásky je pod úroveň osiva aplikováno hnojivo (obvykle kapalné), které by mělo zajistit okamžitě dostupné živiny pro první fáze růstu a tvorbu silného kořenového systému. Tím je tedy dosaženo lepšího rozmístění rostlin na ploše a dobré prokořenění půdního horizontu.

Plošné setí

Jako velmi efektivní se jeví plošné setí. Osivo je při setí rovnoměrně rozmístěno v celé šíři záběru stroje. Rozdíl lze uvést na příkladu: při výsevku 4 500 000 KS na hektar bude teoretická vzdálenost mezi semeny při řádkovém setí (rozteč 12,5 cm) 1,8 cm. Při plošném setí bude teoretická

vzdálenost mezi semeny 4,7 cm. Vzdálenost mezi semeny je tedy podstatně větší a rostliny mají více prostoru pro růst a odnožování. Výhoda je však nejenom ve výborném odnožení rostlin. Výrazně méně je i prostoru pro růst plevelů, povrch půdy je velmi rychle zakryt listovou plochou. Snižuje se též odpar vody. Půdní horizont je rovnoměrně prokořeněn, takže jsou dobře využity všechny živiny v půdě (a to i živiny s malou mobilitou). Velmi patrný je tento efekt na půdách s deficitem vláhy. Na těchto půdách je dobré

prokořenění celého půdního horizontu velmi důležité. Jinak nemohou být všechny dostupné

Porost zasetý diskovým secím strojem do řádků - tento způsob setí je u obilovin nejčastější

živiny zcela využity. Některé výzkumy uvádějí zvýšení výnosů díky plošnému setí až o 8 - 15 %.

Plošné rozmístění semen působí kladně na růst plodin a jejich výnos. Zlepšuje se využití půdního

Lepší variantou řádkového setí je setí páskové (zaseto secím strojem Farmet Excelent)

horizontu a živin v něm obsažených a nižují se ztráty půdní vláhy a půdní eroze. Díky plošnému setí lze tedy zvýšit ekonomický přínos z rostlinné výroby a to za cenu minimálních investic.

Ing. Michal Nýč,
Farmet a.s.